

Täysistunto

Torstai 11.2.2021 klo 16.00—22.01

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa sekä vankeuslain ja eräiden muiden seuraamusten täytäntöönpanosta annettujen lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 246/2020 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.50 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Käsiteltävänä on Rikosseuraamuslaitoksessa toukokuussa 2021 käyttöön otettavaan uuteen tietojärjestelmään liittyvä lainsäädäntö. Tätä lainsäädäntöä on valmisteltu tietojärjestelmän kehittämistyön edetessä tiiviissä yhteistyössä Rikosseuraamuslaitoksen kanssa. Lainsäädännön voimaantulo on suunniteltu samanaikaisesti uuden tietojärjestelmän käyttöönoton kanssa.

Kyse on ensinnäkin kokonaan uusittavasta henkilötietojen käsittelyä Rikosseuraamuslaitoksessa koskevasta laista. Kysymys olisi lähinnä teknistyyppisistä muutoksista verrattuna vuonna 2015 voimaan tulleeseen nykyiseen lakiin. Henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä selkiinnytettäisiin. Samalla varmistettaisiin, että henkilötietojen käsittely on sekä Euroopan unionin yleisten tietosuojasäädösten mukaista että Rikosseuraamuslaitoksen toiminnan kannalta asianmukaista.

Värderade talman! Genom det nya informationssystemet och den nya lagstiftningen kan man trygga en hög nivå på informationssäkerheten när Brottsförhållanden behandlar personuppgifter om fångar, häktade personer och personer som avtjänar samhällsarbetsförluster. Genom propositionen säkerställs också att informationsutbytet mellan Brottsförhållanden myndigheten och andra myndigheter fungerar på ett ändamålsenligt sätt.

Uudella tietojärjestelmällä ja uudella lainsäädännöllä pystytään turvaamaan korkea tietoturvallisuuden taso Rikosseuraamuslaitoksen käsitellessä vankien, tutkintavankien ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavien henkilötietoja. Esityksellä myös varmistetaan se, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2021 vp

Rikosseuraamuslaitoksen ja muiden viranomaisten välinen tietojenvaihto toimii tarkoituksenmukaisella tavalla.

Toiseksi kyse on lukuisista vankeuslakiin ja muihin seuraamusten täytäntöönpanoa koskeviin lakeihin tehtävistä muutoksista. Valmistelun aikana on käyty läpi seuraamusten täytäntöönpanoon liittyviä menettelytapoja, ja esityksessä ehdotetaan useita yksittäisiä muutoksia näihin menettelytapoihin. Muutoksia tehtäisiin esimerkiksi yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanon aloittamista koskeviin säännöksiin, päihdevalvontaa koskeviin menettelysäännöksiin ja kurinpitomenettelyyn.

Syftet med ändringarna är att förtydliga och förenkla förfarandena både för personalen vid Brottsförhållningsmyndigheten och för dem som avtjänar påföljder. Också bestämmelserna om beslutanderätt och om ändringssökande förtydligas och preciseras.

Muutosten tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa menettelytapoja niin Rikosseuraamuslaitoksen henkilökunnan kuin seuraamuksia suorittavien henkilöidenkin kannalta. Myös lainsäädännön päätösvalta- ja muutoksenhakusäännöksiä selkeytettäisiin ja täsmennettäisiin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitokset. — Ja edustaja Kinnunen.

18.53 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille asian esittelystä. Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmien yhdistäminen ja uudistaminen on lähtökohdaisesti tärkeä ja kannatettava hanke. Toimivat tietojärjestelmät parantavat kommunikointia eri osapuolten välillä sekä parantavat myös osapuolten oikeusturvaa.

Pidän tärkeänä, että ehdotettavassa laissa säädetään yksityiskohtaisesti, mitä tietoja voidaan luovuttaa, mille taholle ja mihin tarkoituksiin. Tätä on arvioitava myös perusoikeuksien valossa, ja sen teemme perustuslakivaliokunnassa.

Vankien oikeusturvan kannalta myös voimankäytön perusperiaatteiden täydentäminen lakiin on kannatettavaa. Ampuma-aseen käyttökynnyksen tulee olla edelleen korkea. Ehdotettu sääntely vastaisi voimankäytön sääntelyä poliisilaissa, ja sääntelyn yhtenäisyys on perusteltua voimankäytön perusperiaatteiden samankaltaisuuden vuoksi.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.